

DR | GENERALDIREKTØREN

Maria Rørbye Rønn
DR Byen
Emil Holms Kanal 20
DK- 0999 København C
dr.dk
20.06.2024

Klage over artikel på dr.dk

Kære

Du har den 21. maj 2024 klaget over en artikel på dr.dk publiceret den 21. maj 2024. Efter at redaktionen afviste din kritik, har du klaget videre til lytternes og seernes redaktør. Han har nu gennemgået sagen og skrevet en indstilling.

Jeg fremsender hermed indstillingen, hvis konklusion jeg er enig i.

Med venlig hilsen

Maria Rørbye Rønn

Kopi:

Journalen
Etikchef Anja Lundberg Andersen, DR KBU
Senior konsulent Mikkel Vincentz Pedersen, LSR
Led. indholdschef Anders Emil Møller, DR Nyheder
Redaktionschef Lotte Stensgaard, DR Nyheder
Direktør Sandy French, DR Nyheder

Sagen kort

En lytter kritiserede en artikel på dr.dk om ICC og Israel for at være ubalanceret og ikke leve op til DR's regler for forelæggelse. Det får Klageren ikke medhold i. Klager har ret i, at artiklens kritiske udtalelser fra den israelske premierminister vendt mod ICC og dens anklager principielt burde være forelagt ICC og dennes anklager, som sagen angår personligt. Men artiklen rummer også en væsentlig international nyhed, og DR var derfor i sin ret til at bringe hurtig nyhedsformidling, også før en eventuel kommentar fra ICC forelå. Klager får ikke medhold.

Gennemgang af sagen

En læser klager den 21. maj 2024 over artiklen 'I Israel er man uforstående overfor anklager om krigsforbrydelse: 'Helt tydeligt antisemitisk'' publiceret på dr.dk den 21. maj 2024. Klageren giver udtryk for, at artiklen ikke lever op til DR's etik.

Klager skriver blandt andet:

"I din artikel: I Israel er man uforstående overfor anklager om krigsforbrydelse: 'Helt tydeligt antisemitisk'. Gengiver du hvad Netanyahu har sagt. Der bliver nævnt påstande om at ICC er antisemitisk men der er ingen kritik af disse påstande. Hvordan er det her relevant for os, når du ikke forklare hvad antisemitisme er og der ikke stilles nogen kritiske spørgsmål. Det her er ren mikrofonholder i for Israels propaganda, om at alt er antisemitisk så længe det er en kritik af noget Israel gør. Hvis du havde spurgt en ekspert om hvad antisemitisme er, så kunne det være en spændende artikel, men den vejer blot en folkestemning ud fra 3 tilfældige borgere i Tel Aviv og deres præmier minister som er ret biased, eftersom det er ham der er anklaget. Hvorfor stiller du ingen kritiske spørgsmål?"

DR svarer

DR, ved Jakob Busk Olsen (JBO) svarer på vegne af redaktionschef Lotte Stensgaard den 31. maj 2024. DR skriver blandt andet:

"Den pågældende artikel er det, vi kalder en reaktionsartikel - det vil sige en reaktion på en markant nyhedsudvikling fra relevante personer.

I det her tilfælde er den markante nyhedsudvikling ICC-anklager Karim A. A. Khans beslutning om at søge en arrestordre på blandt andre Israels premierminister, Benjamin Netanyahu. Formålet er altså at formidle nogle umiddelbare indtryk - ikke at give det fuldstændige billede af sagen. Den får du kun, hvis du læser hele vores dækning af ICC-anklagerens anmodning. Se fx

<https://dr.dk/nyheder/udland/analyse-billeder-af-braendte-og-forkullede-mennesker-efter-rafah-angreb>

<https://dr.dk/nyheder/udland/familier-til-gidsler-udgiver-ny-video-fra-den-7-oktober-faa-israel-tilbage-til>

<https://www.dr.dk/nyheder/udland/eu-uenighed-over-iccs-oenske-om-arrestordre-paa-ledere-fra-hamas-og-israel>

<https://www.dr.dk/nyheder/udland/icc-anklager-vil-have-netanyahu-anholdt-det-bliver-naesten-ikke-stoerre-siger-ekspert>"

Klager anker

Klager henvender sig til LSR d. 1. juni 2024 med en anke over DR's svar.

Klager skriver blandt andet i sin klage til LSR:

"I artiklen nævnes det, hvordan Den Internationale Straffedomstol (ICC) har meldt ud, at man går efter at udstede en arrestordre på bl.a Israels premierminister Benjamin Netanyahu. Artiklen består af 4 hoveddele:

1. Kort oprids af ICCs presseudmelding
2. Nentanyahus respons.
3. Kristeligt Dagblads korrespondent om stemningen i Israel
4. Voxpop lavet af AFP

Jeg mener ikke artiklen lever op til DRs etiske standarder, da artiklen bringer Israelsk propaganda og misvisende påstande om antisemitisme som ikke følges op med kristiske spørgsmål i artiklen. Her er mine hovedkritikpunkter:

1. Forelæggelse - Artiklen lever ikke op til DRs etiske retningslinjer kapitel 1 om fairness og forelæggelse, fordi artiklen ikke foreligger kritikken om at ICC er antisemitiske. I artiklen kritiseres ICC for at være antisemitisk af både arkitekten Benjamin og af Benjamin Nentanyahu. Forelæggelse er særligt vigtigt når det gælder sager som kan være krænkende eller agtelsesforringende. En udtalelse om at nogen er antisemitiske må kunne anses for agtelsesforringende og krænkende. Det er forkert når dr ikke giver ICC eller Karim A. A. Khan mulighed for at svare på kritikken. Såvidt jeg kan se er der ikke bragt andre artikler eller nyheder hvor det undersøges om påstande om antisemitisme i ICC undersøges eller hvor ICC bliver hørt om kritikken. I stedet viser helt nye artikler i the Guardian, at Israel i årevis har spioneret mod ICC og forsøgt at yde indflydelse på ICCs beslutninger gennem den Israelske spiontjeneste Mossad (Læs f.eks. <https://www.theguardian.com/world/article/2024/may/28/israeli-spy-chief-icc-prosecutor-war-crimes-inquiry>).

2. Krig og konflikt. dr har særlige retningslinjer når det gælder journalistik om krig og konflikter. Jeg mener at denne artikel indgår i DRs tema-dækning af Krig mellem Israel og Hamas. I drs etik fremgår det, at journalister skal være opmærksomme på, "at krigsførende parter kan forsøge at manipulere offentligheden og styre informationsstrømmen". For at undgå dette skal journalister "formidle motiver til forskellige oplysninger."

I denne artikel bringes anklager mod ICC som kan have et sigte mod at delegitimere ICCs beslutninger og om at ICC er antijødisk, på trods af at anklagerne ikke nævner religion, men nævner at der kan være tale om "omfattende og systematiske forbrydelser mod Gazas civilbefolkning i henhold til en officiel politik". Det er min opfattelse, at manglen på undersøgelse og eller forklaringer om hvad antisemitisme er, og hvordan Israels præmiereminister bruger ordet, ikke overholder drs etiske retningslinjer. Israels premierminister trækker ofte antisemitisme-kortet når han forholder sig til kritik af Israel (læs f.eks <https://abcnews.go.com/International/wireStory/netanyahu-frequently-makes-claims-antisemitism-critics-deflecting-problems-110631372>)

drs etiske retningslinjer ligger et særligt ansvar for at formidle mulige motiver bag Nentanyahus anklager om antisemitisme, især når Jacob Trolle også bruger ordet i overskriften. Jeg læser overskriften er formateret således:

I Israel er man ufor-
stående overfor anklager
om krigsforbrydelse:
'Helt tydeligt antisemitisk'

Når jeg har læst overskriften står jeg med en oplevelse af at Israelere generelt mener at anklager om krigsforbrydelser er antisemitiske. Artiklen bekræfter min forståelse af overskriften.

3. Voxpop lavet af AFP - I artiklen bruger Jacob Slynborg Trolle klip fra AFP som har været ude og spørge folk på gaden i Israel, en voxpop. Dermed for vi som læsere en beskrivelse af, hvordan israelerne tænker om denne konflikt, men når dr/Jacob Trolle bruger AFPs voxpop er det meget uklart hvordan interviewene er kommet til verden. Er det tilfældige mennesker der er blevet spurgt eller er det et kurateret interview. Det virker som om, at der er to forskellige interviews. Det ene er en slags voxpop hvor "tilfældige" Tel Aviv og Jerusalem-borgere spørges, vi ved ikke hvad de bliver spurgt til, hvordan og hvor. I det andet er det en demonstrant der bliver spurgt, det er ikke en voxpop, men det virker som om interviewet bliver bragt for at vise, at der er nogen imod. Det er meget svært at få et overblik over, hvem og hvor mange der deler de forskellige holdninger og om de er blevet spurgt om det samme. Demonstranten indgår med fuldt navn, mens de to andre "på gaden" kun indgår med deres fornavne. Min oplevelse er, at artiklen bliver fremet i forhold til den ene voxpop-deltager Benjamin hvis ansigt og klip indgår på forsiden og i artikeloverskriften. Det får hans udsagn til at repræsentere alle israeleres holdning og understøtter Netanyahus kritik, som jeg mener er manipulerende. Eftersom Benjamin ikke optræder med efternavn så har jeg svært ved at forestille mig, at Jacob Trolle har kunnet stille ham opfølgende spørgsmål herunder om han vil medvirke som video på dr.dks forside, med citatet om, at ICCs ønske om arrestation af Netanyahu og Yoav Gallant er antisemitisk. Ifølge drs etiske retningslinjer, skal medvirkende informeres om hvordan deres medvirken vil blive brugt. Igen har journalisten en særlig forpligtelse når det handler om krig og konflikt, og skal derfor være særlig kildekritisk og sikre dokumentation, hvilket ikke er gjort i denne sammenhæng. Det står i artiklen at efternavne ikke fremgår, og der er ikke bragt nogen tydelig baggrund for, hvordan disse personer er udvalgt eller om de er associeret med de beskyldte toppolitikere og det fremgår ikke hvad de bliver spurgt om.

4. Bred dækning. Lotte Stensgaard, redaktionschef på dr.dk har svaret på min første kritik af artiklen som var mindre grundig."

Klager omtaler og henviser desuden fire yderligere artikler (de artikler som DR henviser til i svaret), som Klager heller mener ikke lever op til DR's etik.

LSR bekræfter den 3. juni 2024, at sagen vil blive behandlet som en ankesag.

Procedure

Det følger af DR's etiske retningslinjer, at DR har op til fire uger til at besvare en klage. Dette er overholdt her. Klagen skal forholde sig til det, der er klaget over. Dette er overholdt. Det er en redaktør på vegne af den ansvarlige chef, som besvarer klagen. Dette er tillige overholdt. Klagen skal indeholde en klagevejledning, hvilket er den gør.

Indstilling fra lytternes og seernes redaktør

Problemstillingerne i denne klage har berøring med flere af DR's etiske retningslinjer. Grundlæggende fastslår retningslinjerne, at DR lægger vægt på grundig research og ikke taler mod bedre vidende og ikke har skjulte dagsordner. Det følger også af DR's etiske retningslinjer og retningslinjer for god presseskik, at ærekrænkende udtalelser forelægges. Samtidig er det et princip, at DR både skal levere korrekt og hurtig nyhedsdækning.

Når anklageren for den internationale straffedomstol kræver den israelske premierminister arresteret, er det en meget væsentlig international nyhed med meget store perspektiver. Det er det ligeledes, når den israelske premierminister udtaler sig om arrestordren. Det bør DR ud fra princippet om hurtig nyhedsformidling kunne bringe. DR bør også i det konkrete tilfælde kunne bringe nyheden om den israelske premierminister Benjamin Netanyahus påstande om ICC-anklageren som antisemitisk, selv om disse udtalelser ikke af DR har været forelagt for ICC-anklageren. Den israelske premierminister

Benjamin Netanyahu bliver i DR-artiklen citeret for at sige: *"Det er en moralsk skandale af historiske dimensioner (...) Gennem sine handlinger har Hr. Khan taget en plads blandt den moderne tids største antisemitter."* Det fremgår af artiklen, at citatet stammer fra en pressemeddelelse fra Benjamin Netanyahu.

Kritikken retter sig dermed ikke alene kun mod institutionen ICC, men anklageren Karim A.A. Khan bliver direkte nævnt som antisemit.

Selv om DR i dette tilfælde kan prioritere hurtigheden over forelæggelsen og dermed bringe en opsigtsvækkende udtalelse i en krig, som har hele verdens bevågenhed, så er den israelske premierministers udtalelse om ICC-anklager Karim A. A. Khan af en sådan kritisk og negativ karakter, at den principielt bør forelægges Karim A.A. Khan og ICC.

Der kan være praktiske vanskeligheder med at forelægge en sådan artikel og opnå et svar inden for en rimelig tidsfrist.

I en ankesag, jeg behandlede i 2021, var der kritik fra en læser af, at DR i en artikel om en konflikt mellem det britiske flådefartøj HMS Defender og den russiske flåde og flyvevåben var ensidig og kun lagde vægt på den britiske fremstilling. DR havde ikke forelagt russiske myndigheder de britiske oplysninger, men havde citeret en pressemeddelelse fra det russiske udenrigsministerium vedrørende russernes officielle syn på hændelse.¹ Også her blev der fra LSR lagt vægt på, at afprøvning af oplysninger måtte opvejes i forhold til hurtig nyhedsformidling.

Klager har principielt ret i, at DR burde forelægge den israelske premierministers udtalelser for ICC, men at der under hensyntagen til det andet princip om hurtig nyhedsformidling er rimelige grunde til, at artiklen udkom uden resultatet af en forelæggelse. Klager får ikke medhold i punktet.

LSR afviser også Klagers påstand om, at DR's etiske retningslinjer lægger et særligt ansvar for at formidle mulige motiver bag anklagerne og kritikken af ICC, afvises af LSR. Det er DR's redaktionelle frihed at vælge hvilke forhold, der skal medtages i artiklen.

LSR konstaterer, at en voxpop er en journalistisk greb, som bliver benyttet, men ikke har nogen reel dokumentationsværdi i forhold til, hvad en befolkning mener. Den kan derimod sætte ansigt og ord på nogle få borgeres holdning.

Det er ikke i strid med DR's etik, at DR bruger en vox pop fra et telegrambureau som AFP. DR benytter her en fast og troværdig samarbejdspartner, hvor man som i en række andre tilfælde må forlade sig på sin tillid til, at telegrambureauets navn borger for en seriøs og kvalitetsbetonet tilgang til journalistikken. Det vil i praksis ikke være muligt for DR at efterkontrollere for eksempel hvorledes den konkrete voxpop er blevet til. DR skriver i artiklen, at "AFP har ikke fået efternavnene på de interviewede." Det havde styrket artiklen, hvis der var efternavn på de adspurgte i vox poppen. At en medvirkende kildes udsagn bruges i rubrikken, er ikke i strid med DR's etik. Og at hans udsagn skulle repræsentere *"alle israeleres holdning og understøtter Netanyahus kritik"*, sådan som Klager mener er manipulerende, får ikke medhold. Det fremgår ikke noget sted i artiklen, at alle israelere understøtter én særlig holdning. Det fremgår af artiklen, at *"I Tel Aviv og Jerusalem er der forskellige holdninger, da nyhedsbureauet AFP går på gaden for at få israelernes reaktion på ICC's ønske om en arrestordre på deres forsvarsminister og præsident."* Dernæst bringes der i artiklen tre videoer med en vox pop med tre israelske borgere. Det er ikke i strid med DR's etik, at der er ikke bragt baggrunden for, hvordan disse personer er udvalgt, sådan som Klager efterspørger. Det er heller ikke i strid med DR's etik, at DR ikke skriver, hvem de medvirkende kilder eventuelt er associeret med, eller hvad kilderne bliver spurgt om jf. betragtningerne om tillid ovenfor

¹ <https://www.dr.dk/etik-og-rettelser/brugernes-redaktoer/nyheder/dr-daekkede-konflikt-mellem-britisk-flaedefartoej-og>

LSR afviser tillige, at det er i strid med DR's etik, at DR ikke refererer, hvad Netanyahu siger til ICC's handling, lige som LSR afviser, at det er i strid med DR's etik, at DR i artiklen vælger ikke at vinkle på en teoretisk diskussion af en antisemitisme-definition. LSR afviser dermed Klagers kritik af manglen på undersøgelse og/eller forklaringer på hvad antisemitisme er, og hvordan Israels regering bruger ordet. DR's svar på klagen kan ikke udlægges, sådan som Klager gør. Det fremgår – i modsætning til Klagers påstand - ikke af DR's svar, at man skal læse fire andre artikler, for at man kan kritisere den nu påklagede enkelte artikel. DR skriver i svaret til Klager, at DR's dækning af ICC og Israel også kan findes i andre artikler, og angiver til eksempel fire artikler på dr.dk. At Klager mener, at disse artikler er fejlbehæftede, ses der her bort fra, da disse artikler ikke er påklaget til DR og ikke har været besvaret af den relevante redaktion i DR i første led. De bliver derfor ikke en del af denne ankesag. Artiklen bringer ikke "Israelsk propaganda" eller kan anses for at rumme misvisende påstande om antisemitisme. Det er tillige ikke kritisabelt, at DR ikke vælger at følge op med de kritiske spørgsmål i artiklen, som Klager kræver.

Konklusion og sammenfatning

En klager mente, at en artikel på dr.dk om ICC's arrestordre på den israelske premierminister Benjamin Netanyahu var misvisende og mangelfuld. LSR giver ikke klageren medhold. DR har den redaktionelle frihed til at vinkle en artikel om en dom eller en anklagers udtalelser som i dette tilfælde. Det følger af DR's etiske retningslinjer, at ærekrænkende udtalelser skal forelægges. Samtidig er det afgørende for DR at kunne levere en hurtig nyhedsdækning. DR kan derfor uden at være i konflikt med DR's etiske retningslinjer bringe en markant udtalelse fra Israels premierminister Netanyahu. Principielt burde udtalelsen i det konkrete tilfælde forelægges ICC og anklageren Karim A. A. Khan. I praksis ville dette dog potentielt kunne have forhindret, at DR kunne viderebringe en vigtig nyhed som i dette tilfælde den israelske reaktion på en arrestordre i forhold til landets premierminister. Klager får derfor ikke medhold på dette punkt.

LSR afviser det klagepunkt, at DR har et særligt ansvar for at formidle mulige motiver bag anklagerne og kritikken af ICC, sådan som Klager mener.

Også Klagers kritik af brugen af voxpop afvises. DR kan benytte en voxpop som journalistisk element, og det er ikke i strid med DR's etik, at der er ikke bragt baggrunden for, hvordan kilderne i voxpoppen er udvalgt, sådan som Klager efterspørger. Det er heller ikke i strid med DR's etik, at DR ikke skriver, hvem de medvirkende kilder eventuelt er associeret med, eller hvad kilderne bliver spurgt om. LSR afviser, at det er i strid med DR's etik, at DR i artiklen vælger ikke at gå ind i en teoretisk diskussion om afklaring af en antisemitisme-definition. DR har sin redaktionelle ret til at vælge de vinkler og dermed oplysninger, som man ønsker.

LSR giver ikke Klager medhold i kritik af, at DR ikke i artiklen undersøger og/eller forklarer hvad antisemitisme er, og hvordan Israels regering bruger ordet. Det var ikke vinklen for artiklen. Artiklen bringer ikke "Israelsk propaganda", sådan som Klager skriver. Artiklen rummer tillige ikke misvisende påstande om antisemitisme. DR får ikke kritik for at undlade at have anvendt de kritiske spørgsmål i artiklen, som Klager giver udtryk for, at DR burde have stillet. Det er DR's fire ret at vælge vinkel, kilder og spørgsmål i artiklen. Artiklen skal desuden ses som en del af DR's samlede journalistiske dækning i artikler, radio og tv af sagen.

Klager får ikke medhold.

Jesper Termansen, den 19. juni 2024